

Служба „Преса и
информация“

Общ съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 97/21
Люксембург, 9 юни 2021 г.

Решение по дело T-47/19
Dansk Erhverv/Комисия

**Общият съд отменя решението на Комисията, в което се констатира, че
неначисляването на депозит за някои опаковки за напитки, продавани в
германски погранични търговски обекти на пребиваващи в Дания клиенти, не
съставлява държавна помощ**

*На фазата на предварителното разглеждане Комисията не е била в състояние да
преодолее всички възникнали сериозни затруднения, за да определи дали
неначисляването на депозита съставлява държавна помощ*

С приетата от германските федерални органи наредба „VerpackV“¹ се транспонира Директива 94/62 относно опаковките и отпадъците от опаковки². Тази наредба въвежда депозитна система за някои еднократни опаковки за напитки, като депозитът включва данък върху добавената стойност (ДДС), начислява се на всички етапи от дистрибуторската верига до продажбата на крайния потребител и сумата по него се възстановява при връщане на опаковката. Неначисляването на депозита съставлява административно нарушение, за което може да бъде наложена глоба в размер до 100 000 EUR.

В съответствие с разпределението на правомощията, предвидено в Основния закон на Германия, за прилагането на тази наредба отговарят регионалните органи, които могат да гарантират това прилагане чрез административни заповеди или налагане на глоби. В този контекст органите на провинции Шлезвиг-Холщайн и Мекленбург-Предна Померания (Германия) са приели, че задължението за начисляване на депозита не се прилага за пограничните търговски обекти, ако напитките се продават единствено на клиенти, пребиваващи по-специално в Дания, и последните се задължават писмено (като подписват декларация за износ) да консумират напитките и да обезвреждат опаковките от тях извън територията на Германия.

Тъй като смята, че това освобождаване от задължението за начисляване на депозита за еднократни опаковки за напитки е равнозначно на предоставянето на неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар помощ на група установени в северната част на Германия предприятия за продажба на дребно, Dansk Erhverv — професионално сдружение, представляващо интересите на датски предприятия, подава жалба във връзка с държавни помощи до Комисията. След фазата на предварително разглеждане Комисията приема решение, в което констатира, че спорните мерки, а именно неначисляването на депозита, неначисляването на ДДС върху депозита и неналагането на глоба на предприятията, които не начисляват депозита, не съставляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС³.

На 23 януари 2019 г. Dansk Erhverv подава жалба за отмяна на това решение. При разглеждане на тази жалба Общият съд на Европейския съюз прави важни пояснения, от

¹ Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen (Verpackungsverordnung) е наредба от 21 август 1998 г. за предотвратяване и оползотворяване на отпадъците от опаковки (BGBl. 1998 I, стр. 2379).

² Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки (ОВ L 365, 1994 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 14, стр. 238).

³ Решение C(2018) 6315 final на Комисията от 4 октомври 2018 година относно държавна помощ SA.44865 (2016/FC) — Германия — Твърдяна държавна помощ за германските погранични магазини за напитки.

една страна, по отношение на връзката между разпоредбите относно държавните помощи и други разпоредби от правото на Съюза или националното право, и от друга, по отношение на това какви са последиците, когато става въпрос за глоби, от наличието на затруднения при тълкуването на приложимата норма за определянето дали са налице държавни ресурси.

Съображения на Общия съд

На първо място, Общият съд уточнява до каква степен нарушението на разпоредби, които не са свързани с правото в областта на държавните помощи, може да бъде надлежно изтъкнато, за да се докаже незаконосъобразността на решение, прието от Комисията в тази област. Според Общия съд в това отношение следва да се прави разграничение в зависимост от това дали с решението си Комисията се произнася по съвместимостта на дадена помощ с вътрешния пазар или се произнася по наличието на помощ. В първия случай, доколкото държавна помощ не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар, когато някои от условията за предоставянето ѝ нарушават други разпоредби на Договора за функционирането на ЕС, обстоятелството, че с национална мярка, квалифицирана като държавна помощ, се нарушават разпоредби на Договора за функционирането на ЕС, различни от тези относно държавните помощи, може да бъде надлежно изтъкнато, за да се оспори законосъобразността на решение, с което Комисията приема, че такава помощ е съвместима с вътрешния пазар.

За сметка на това според Общия съд нещата не стоят така в хипотезата на решения, с които Комисията се произнася по наличието на държавна помощ. В това отношение той отбелязва, че действително член 11 ДФЕС предвижда, че изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза. Това обаче следва да се осъществи на етапа на проверката на съвместимостта на дадена помощ, а не на проверката дали тя е налице. Доколкото вземането предвид на съображение от общ интерес е неотнормисимо обстоятелство на етапа на квалифицирането като държавна помощ, Общият съд приема, че обстоятелството, че с национална мярка се нарушават разпоредби от правото на Съюза, различни от тези относно държавните помощи, не може да бъде надлежно изтъкнато само по себе си, за да се докаже, че тази мярка е държавна помощ. Всъщност би било в противоречие с текста на член 107, параграф 1 ДФЕС да се приеме, че национална мярка, тъй като нарушава други разпоредби на Договорите, представлява помощ, въпреки че не отговаря на изрично предвидените в тази разпоредба условия за установяване на наличие на помощ.

Според Общия съд това важи на още по-силно основание за разпоредбите от правото на държава членка. Всъщност както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа на равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза, при което да се отчитат контекстът на разпоредбата и целта, преследвана със съответната правна уредба. Общият съд констатира обаче, че в член 107, параграф 1 ДФЕС не се съдържа никакво изрично препращане към правото на държавите членки. Освен това не Комисията, а компетентните национални съдилища трябва да упражняват контрол за законосъобразност на националните мерки с оглед на вътрешното право. Ако в това отношение се приеме обаче, че нарушението на разпоредбите на правото на държава членка трябва да накара Комисията да квалифицира национални мерки като държавна помощ, би могло да се наложи тя да се произнася по законосъобразността на тези мерки с оглед на вътрешното право, като се пренебрегва компетентността на националните съдилища.

Поради това Общият съд **отхвърля твърдението на Dansk Erhverv, че за да провери дали мярката, състояща се в освобождаване от задължението за начисляване на депозит, е държавна помощ, Комисията е трябвало да вземе предвид задълженията на Германия съгласно Директива 94/62, „принципа „замърсителят плаща“ и германското право.**

На второ място, при анализ на оплакването, че за да прецени дали неналагането на глоба съставлява предимство, финансирано с държавни ресурси, Комисията неправилно е приложила нов правен критерий, а именно наличието на затруднения при тълкуването на разглежданата правна уредба, Общият съд отбелязва, че в конкретния случай неналагането на глоба е неразделно свързано с начисляването на депозита, а оттам и с тълкуването на действащата правна уредба, допуснато в практиката от компетентните германски регионални органи. Подобен контекст обаче не съответства на нито една от хипотезите, разгледани в съдебната практика в областта на глобите.

Според Общия съд при това положение Комисията правилно се е основала на нов правен критерий, изведен от връзката между тълкуването на релевантната правна уредба и упражняването на санкционните правомощия от страна на органите, на които те са предоставени, за да провери дали неналагането на глоба може да се разглежда като предимство, финансирано с държавни ресурси. Комисията също така е имала основание да приеме, че затрудненията при тълкуването на дадена правна уредба по принцип могат да изключат възможността неналагането на глоба да се разглежда като освобождаване от глоба, съставляващо държавна помощ. Всъщност хипотезата, в която съществуват затруднения при тълкуването на нормата, чието неспазване може да бъде санкционирано с налагането на глоба, ясно се различава — от гледна точка на съответното предимство — от тази, в която компетентният орган решава да освободи дадено предприятие от заплащането на глоба, която то би трябвало да плати по силата на правната уредба. В първата хипотеза, за разлика от втората, няма предварително установена тежест. Всъщност предвид неясния обхват на нормата наличието на съставляващо нарушение поведение не изглежда очевидно и следователно в случай на подобна неяснота санкционирането на такова поведение чрез налагането на глоба не изглежда необходимо или неизбежно.

Общият съд уточнява, че критерият, свързан с наличието на затруднения при тълкуването на приложимата правна уредба, може да се приложи само ако тези затруднения са временни и се вписват в процес на постепенно изясняване на нормите. Комисията обаче не е посочила, че затрудненията при тълкуването трябва да бъдат едновременно временни и неразривно свързани с постепенното изясняване на нормите, при положение че тези две условия трябва да бъдат изпълнени, за да може да се направи извод за липса на държавни ресурси. В това отношение, колкото до условието евентуалните затруднения при тълкуването на правната уредба да бъдат временни, Общият съд отбелязва, че **Комисията не посочва никакво особено обстоятелство, което да обоснове наличието на такава неяснота от 2005 г., и дори от 2003 г. насам. Освен това, що се отнася до условието затрудненията при тълкуването на правната уредба да бъдат неразривно свързани с постепенното изясняване на нормите, се констатира, че в преписката по делото няма никакви данни, позволяващи да се заключи, че подобни затруднения са били в процес на отстраняване.**

Вследствие на това **Общият съд приема, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е заключила, че не е изпълнено условието, свързано с финансиране с държавни ресурси, без да провери дали затрудненията при тълкуването, на които се основава, са временни и неразривно свързани с постепенното изясняване на нормите.** Тази констатация е признак за това, че на фазата на предварителното разглеждане Комисията не е била в състояние да преодолее всички възникнали сериозни затруднения, за да определи дали начисляването на депозита и неналагането на глоба съставляват държавна помощ. **Доколкото са установени други признаци за сериозни затруднения, които Комисията не е можела да преодолее на фазата на предварителното разглеждане, Общият съд отменя обжалваното решение в неговата цялост.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Актът на Общия съд може да се обжалва пред Съда само по правни въпроси в срок от два месеца и десет дни, считано от съобщаването му.

ЗАБЕЛЕЖКА: С жалбата за отмяна се иска отмяна на актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293